

V Praze dne 11. ledna 2013  
Č.j.: 1349/12

## Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu  
zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

---

### I. Úvod:

Návrh zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen "**Návrh**") obsahuje konsolidaci současné právní úpravy obchodního rejstříku a dalších rejstříků (nadací, ústavů, společenství vlastníků jednotek, atd. – dále jen "**veřejné rejstříky**") a její aktualizaci s ohledem na rekodifikaci soukromého práva v rámci Nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, které nabydou účinnost k 1.1. 2014.

Návrh vychází z "*Analýzy možností právní úpravy obchodního rejstříku v novém rejstříkovém zákoně s návrhem řešení*", kterou vláda projednala v září 2012 a rozhodla, že v Návrhu nebude upraven rejstřík spolků (dnešních občanských sdružení), který zůstane v agendě ministerstva vnitra. Oproti současnému stavu Návrh zejména zavádí novou možnost provádění zápisů do obchodního rejstříku notáři a několik dílčích změn.

K návrhu je přiložena závěrečná zpráva hodnocení dopadů regulace (dále jen "**Zpráva RIA**"), ve které je analyzovaných 7 variant řešení situace (které se vzájemně nevylučují): (I) nulovou (tj. zrušení právní úpravy), (II) zachování současného stavu, (III) přenesení celé agendy vedení veřejných rejstříků na třetí subjekty (notáři, úřad, licencované osoby), (IV) zavedení přístupu třetích subjektů do systému, (V) rozšíření funkcionality veřejných rejstříků a (VII) omezení přístupu do veřejných rejstříků.

### II. Připomínky a návrhy změn:

Zpráva RIA je zpracována kvalitně a přehledně a obsahuje základní informace nutné pro vyhodnocení navrhované právní úpravy z pohledu jí přinášených relativně

omezených změn. Zpráva RIA dokládá, že přijetí Návrhu povede ke snížení administrativní zátěže vyplývající ze současné regulace obchodního rejstříku a ke zkrácení doby zakládání obchodních společností o několik dní.

Vyhodnocení jednotlivých variant řešení je provedeno věcně a stručně, na některých místech až příliš stručně (například u varianty VII – omezení přístupu do veřejných rejstříků – se vůbec nezmiňuje, že Návrh nově zavádí možnost některé údaje zapsané do veřejného rejstříku nebo zřejmé z listin uložených ve sbírce listin nezveřejňovat, z vyhodnocení potenciálních přínosů a nákladů je zřejmé, že předkladatel se variantou reálně nezabýval).

Zpráva RIA obsahuje pouze velice základní kvantitativní informace o současné činnosti obchodního rejstříku a tyto používá eklekticky. Alespoň stručná analýza kvantitativních dat o využívání obchodního rejstříku (počty zapsaných osob, počet prováděných zápisů, náklady na jeden zápis, atd.) na podporu argumentace ve Zprávě RIA by určitě pomohla. Zpráva RIA se též, kromě zavedení zápisu prostřednictvím notářů, dále nezabývá možnostmi snížení administrativní zátěže vyplývající z regulace veřejných rejstříků.

Kromě uvedených obecných připomínek lze mít ke Zprávě RIA a Návrhu několik specifických připomínek:

- (a) Zpráva RIA se vůbec nezabývá otázkou dodržování úpravy veřejných rejstříků, a to zejména s ohledem na nejvíce ignorovanou povinnost obchodních korporací zakládat účetní závěrky do sbírky listin (sankci v podobě domněnky porušení péče řádného hospodáře stanoví pouze v případě opakovaného a závažného porušení povinností uložených rozhodnutí soudu, možnost automatizované kontroly dodržování vůbec nezmiňuje);
- (b) Zpráva RIA nijak nekomentuje dvě změny mírně zvyšující administrativní zátěž spojenou s obchodním rejstříkem: (I) nutnost vydávání usnesení soudu o zápisu do rejstříku vždy, když není podklad v notářském zápisu (což ve srovnání s dnešní úpravou komplikuje a prodlužuje zápis běžných změn typu výměna jednatele, a tedy povede k přesunu těchto zápisů na notáře);<sup>1</sup> a (II) zrušení (části) vyhlášky ministerstva spravedlnosti stanovující povinné přílohy k návrhům na zápis do obchodního rejstříku (jakkoliv je předmětem diskusí, pro praxi je velice cenným vodítkem);<sup>2</sup>
- (c) ze Zprávy RIA není zřejmý bližší obsah ani závěr uskutečněných konzultací, a přezkum účinnosti regulace je předpokládán pouze velice obecně, bez bližšího upřesnění;
- (d) vyloučení právní úpravy vedení rejstříku spolků z Návrhu na základě politického rozhodnutí (když i z Analýzy vyplývalo, že jde o nevhodné řešení) je potřeba nadále považovat za nevhodné a neodůvodněné;
- (e) několik dílčích připomínek k textu návrhu: (i) u právnických osob zapisovaných jako členy orgánů anebo členy právnické osoby by bylo vhodné zapisovat i

<sup>1</sup> Viz. § 76 a § 75 Návrhu, srov. § 200da odst. 5 o.s.ř.

<sup>2</sup> Viz. § 16 Návrhu a důvodová zpráva k němu.

identifikační číslo;<sup>3</sup> (ii) u zahraničních osob by bylo vhodné zapisovat již zahájení insolvenčního řízení (resp. obdobného řízení), ne až prohlášení konkursu;<sup>4</sup> (iii) omezení lhůty na přeregistraci firmy na jeden měsíc může být příliš restriktivní, když jen založení korporace trvá cca 14 dní.<sup>5</sup>

### **III. Závěr:**

Zpráva RIA je obecně akceptovatelná. S ohledem na výše uvedené dílčí připomínky by bylo vhodné její dopracování v těchto směrech. Vyjmutí úpravy rejstříku spolků zůstává věcně neodůvodněným politickým rozhodnutím a bylo by namíste jej revidovat.

Vypracoval: Mgr. Juraj Alexander, LL.M.

**Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.**  
předseda komise

---

<sup>3</sup> Srov. § 24 odst. 1 písm. g), h) Návrhu.

<sup>4</sup> Srov. § 26 písm. h) a § 27 písm. h) Návrhu.

<sup>5</sup> Srov. § 25 odst. 2 Návrhu.